

INFORMACIJA

O ispunjenosti uslova za davanje prethodne saglasnosti Vlade Crne Gore za podizanje spomen-obilježja Mitropolitu crnogorsko primorskom gospodinu Amfilohiju, prije isteka roka, propisanog odredbom člana 9 stav 2 Zakona o spomen-obilježjima

Opština Berane, predsjednik opštine Vuko Todorović, aktom broj: 01-018/24-298/2 od 29.01.2024. godine, obratio se Vladi Crne Gore zahtjevom za davanje saglasnosti za postavljanje spomen-obilježja Mitropolitu crnogorsko primorskom gospodinu Amfilohiju, jer se radi o istaknutoj ličnosti od čije smrti nije prošlo 20 godina.

Kabinet predsjednika Vlade Crne Gore proslijedio je ovom ministarstvu (akt broj 01-018/24-298/2 od 29.01.2024. godine), zahtjev predsjednika Opštine Berane broj: 01-018/24-140 od 22.01.2024. godine, za podizanje spomen-obilježja Mitropolitu crnogorsko primorskom gospodinu Amfilohiju prije isteka zakonskog roka, na uvid i dalje postupanje, s molbom da o preduzetim radnjama povratno informišemo Kabinet predsjednika Vlade.

Postupajući po navedenom zahtjevu, ovaj organ uputio je Opštini Berane zahtjev za dopunu (akt broj: 13-082/24-276/2 od 15.03.2024. godine), a imajući u vidu da Opština Berane nije dostavila traženu dopunu obrazloženja, ovaj organ je uputio i urgenciju za postupanje (akt broj: 13-082/24-276/3 15.05.2024. godine). Dana 18.07.2024. godine, Služba glavnog gradskog arhitekta Opštine Berane aktom broj: 13-333/24-350 od 12.07.2024. godine (evidentiran kod ovog organa pod brojem: 13-082/24-276/4 od 18.07.2024. godine), dostavila je ovom organu dopunu zahtjeva u dijelu obrazloženja razloga za podizanje spomen-obilježja Mitropolitu crnogorsko primorskom gospodinu Amfilohiju

Odredbom člana 9 stav 2 Zakona o spomen obilježjima („Službeni list CG”, br. 40/08, 40/11 i 2/17), propisano je da se spomen obilježje istaknutoj ličnosti ne može se podići prije isteka roka od 20 godina od dana kada je lice umrlo, dok je stavom 3 istog člana propisano da, izuzetno, uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore, spomen-obilježje za istaknutoj ličnosti može se podići prije isteka propisanog zakonskog roka.

U sprovedenom postupku, u skladu sa odredbom člana 139 stav 1 tačka 7 i stav 2 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), Ministarstvo kulture i medija postupajući po službenoj dužnosti, donijelo je Rješenje broj: 13-082/24-276/7 od 17.09.2024. godine, kojim se poništava se Rješenje broj: 13-082/24-276/6 od 21.08.2024. godine, kojim je odbijen zahtjev Predsjednika Opštine Berane broj: 01-018/24-140 od 22.01.2024. godine, dostavljen od strane Kabineta predsjednika Vlade Crne Gore (akt broj 01-018/24-298/2 od 29.01.2024. godine), uz dopunu zahtjeva koja je dostavljena od strane Službe glavnog gradskog arhitekta Opštine Berane broj: 13-333/24-350 od 12.07.2024. godine (evidentiran kod ovog organa pod brojem: 13-082/24-276/4 od 18.07.2024. godine), za davanje saglasnosti za podizanje spomen-obilježja Mitropolitu crnogorsko-primorskom gospodinu Amfilohiju prije isteka zakonskog roka, jer je isto donijeto bez prethodne saglasnosti Vlade Crne Gore, a što je u suprotnosti sa odredbom člana 9 stav 3 Zakona o spomen-obilježjima („Službeni list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17).

U ponovnom postupku, Ministarstvo kulture i medija, postupajući po navedenom zahtjevu Vlade Crne Gore u okviru svojih nadležnosti ocijenilo je da su stvoreni uslovi za primjenu odredbe člana 9 stav 3 Zakona o spomen-obilježjima – davanja prethodne saglasnosti za podizanje spomen obilježja Mitropolitu crnogorsko primorskom Amfilohiju prije isteka zakonskog roka.

Amfilohije - svjetovno Risto Radović (1938-2000) bio je Mitropolit crnogorsko-primorski. Njegova počasna liturgijska titula je glasila: Arhiepiskop cetinjski, Mitropolit crnogorsko primorski, zetsko brdski i skenderijski i egzarh sveštenog trona pečkog.

Rođen je 7. januara 1938. godine u Barama Radovića, Opština Kolašin. Osnovnu školu je završio u Manastiru Morači, a Bogosloviju Sv. Save u Beogradu. Diplomirao je na Bogoslovskom fakultetu u Beogradu 1962. godine, a uporedo je studirao I klasičnu filologiju na Filozofskom fakultetu u Beogradu. Postdiplomske studije nastavio je u Bernu i Rimu, gdje je magistrirao na Istočno-pontifikalnom institutu 1965. godine. Nakon toga odlazi u Grčku pravoslavnu crkvu, gdje je primio sveštenečki čin jeromonaha 1968. godine, kada je u Atini odbranio doktorat.

U Parizu na Pravoslavnom institutu Sv. Sergije bio je profesor, a od 1976, postaje docent, pa redovni profesor na Bogoslovskom fakultetu Sv. Jovana Bogoslova u Beogradu (kasnije pravoslavnog Bogoslovskog fakulteta), a dva mandata bio je dekan fakulteta. Mitropolit se pored teologije i filozofije bavio i esejistikom, prevodilaštvom i poezijom gdje je ostavio bogat opus.

Govorio je grčki, ruski, italijanski, njemački i francuski jezik, a u naučnom radu koristio je starogrčki, latinski i crkvenoslovenski jezik. Bio je član brojnih udruženja, među kojima je Udruženje književnika Crne Gore. Dobitnik je mnogih značajnih priznanja, za svoj rad.

Njegovo stvaralaštvo koje se proteže od kraja XX do početka XXI vijeka oblikovalo je misao i viziju mnogih generacija, podstičući ih na kritičko promišljanje i razumijevanje duhovnih i kulturnih aspekata našeg društva. Kao jedan od ključnih duhovnih autoriteta vremena u kojem je živio, ne samo da je imao značajnu ulogu u očuvanju tradicije i duhovnog života, već je i doprinio afirmaciji Crne Gore na međunarodnom nivou. Njegovo ime i djelo prepoznati su izvan granica naše zemlje, čime je doprinio jačanju ugleda Crne Gore u svijetu. Posvećen duhovnom i intelektualnom razvoju, ostavio je trajno nasljeđe i doprinos uklesan u istoriju Crne Gore, kao primjer mudrosti i prosvijećenosti.

Kao duhovni autoritet, svog vremena, uspješno je usklađivao savremeni pogled na svijet sa tradicionalnim vrijednostima, čime je pomogao Crnoj Gori da se lakše prilagodi izazovima novog doba, a pri tom ostane vjeran svojim duhovnim korijenima.

Kroz svoj rad povezao je Crnu Goru sa svjetskom intelektualnom elitom, time doprinoseći ne samo kulturnoj već i diplomatskoj afirmaciji naše zemlje. Život i djelo Mitropolita Amfilohija, ostaće trajna duhovna zaostavština, jer se kroz nju prepoznaje snaga znanja i univerzalnih ljudskih vrijednosti koje treba da čine osnov svakog društva i države.

U skladu sa navedenim Ministarstvo kulture i medija predlaže da Vlada Crne Gore usvoji predmetnu informaciju i da prethodnu saglasnost Opštini Berane za podizanje spomen obilježja Mitropolitu crnogorsko primorskom Amfilohiju, prije isteka zakonom propisanog roka.

Na sjednici održanoj _____ 2024. godine, Vlada Crne Gore razmotrila je Informaciju o ispunjenosti uslova za davanje prethodne saglasnosti za podizanje spomen-obilježja Mitropolitu crnogorsko-primorskom gospodinu Amfilohiju, prije isteka roka, propisanog odredbom člana 9 stav 2 Zakona o spomen-obilježjima, koju je dostavilo Ministarstvo kulture i medija.